

Δια Βίου Μάθηση και Δημόσιες Βιβλιοθήκες:

το Πρόγραμμα ENTITLE

(Europe's New libraries Together In Transversal
Learning Environments)

□ Δρ. Εμμανουήλ Γαρουφάλλου

garoufallou@yahoo.co.uk, mgarou@libd.teithe.gr

- Καθηγητής Εφαρμογών, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης
- Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας
- Ερευνητική Ομάδα Δέλτος

Στρατηγικές πρωτοβουλίες i2010

- Καλύτερες υπηρεσίες προς τους πολίτες. Ποιότητα ζωής
- Έμφαση στη χρήση των νέων τεχνολογιών για τη διαβίου εκμάθηση και την κοινωνική ένταξη
- Βελτίωση ποιότητας και αποτελεσματικότητας
- Πρόσβαση από όλους

Νέες τεχνολογίες και εκπαίδευση

- Οι νέες τεχνολογίες αναπτύσσονται με ταχύτατους ρυθμούς με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα «εκπαιδευτικό χάσμα» ανάμεσα στην τυπική-επίσημη εκπαίδευση και στις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις
- Η δια βίου μάθηση και κατάρτιση αποτελούν πλέον βασικό άξονα της Κοινωνίας της Πληροφορίας
- Η απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων αποτελούν ζωτικής σημασίας «εφόδια» για τους νέους για να είναι ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας

Η διαδικασία της μάθησης

- Για τα παιδιά και τους νέους, ο ρόλος των νέων τεχνολογιών και των Τεχνολογιών της Πληροφόρησης και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στη διαδικασία της μάθησης γίνεται ολοένα και πιο σημαντικός.
- Η διαδικασία της μάθησης ολοένα και πιο συχνά λαμβάνει χώρα μέσα από δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου με τη βοήθεια ψηφιακών τεχνολογιών, ως μέρος της κοινωνικής, καθημερινής και πολιτιστικής ζωής των νέων.
- Οι καθημερινές δραστηριότητες μάθησης των παιδιών και των νέων, πολύ συχνά δεν γίνονται αντιληπτές από φορείς και ιδρύματα παροχής επίσημης εκπαίδευσης και τίθενται στο περιθώριο.
- Τέτοιες δραστηριότητες μπορούν να είναι: η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή στον ελεύθερο χρόνο, το παίξιμο παιχνιδιών στον ηλεκτρονικό υπολογιστή ή στο Διαδίκτυο, η χρήση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας και ιδιαίτερα της ζωντανής επικοινωνίας με μεμονωμένα άτομα ή ομάδες (chat rooms), η αξιοποίηση ψηφιακών μέσων, η ψηφιακή τηλεόραση, η χρήση ψηφιακών φωτογραφιών, το μοίρασμα εμπειριών σε ψηφιακό περιβάλλον, τα κοινωνικά δίκτυα, το Web 2.0, κ.α.

Δημιουργία εμπειριών. Έμφαση στην προώθηση της καινοτομίας και της δημιουργικής έκφρασης.

«Δια Βίου Μάθηση και Βιβλιοθήκες», 8 Μαΐου 2009

Νέα δεδομένα

Τα τελευταία 10 χρόνια η λειτουργία των βιβλιοθηκών και ο ρόλος των βιβλιοθηκονόμων έχει αλλάξει σημαντικά αντανακλώντας και τις αλλαγές στη φύση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Παράγοντες που συντέλεσαν σε αυτήν την αλλαγή είναι:

- Η ανάπτυξη της τεχνολογίας

- Η έκρηξη των ηλεκτρονικών εκδόσεων

- Η μαζική ψηφιοποίηση

- Το Διαδίκτυο &

- Το κοινωνικό λογισμικό (Social software/WEB 2.0)

Νέα δεδομένα

Ο Ρόλος του Βιβλιοθηκονόμου

- Οι βιβλιοθηκονόμοι θα χρειαστεί να χρησιμοποιήσουν τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις τους αλλά και να αποκτήσουν νέες δεξιότητες ώστε να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα.
- Να αναλαμβάνουν ρόλο εκπαιδευτή
- Να συνεργάζονται στενά με προσωπικό και φορείς για την παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Να συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό και την υποστήριξη περιβαλλόντων διαδικτυακής μάθησης
- Να κάνουν δυναμική την παρουσία τους σε κάθε εκπαιδευτική διαδικασία που λαμβάνει χώρα στο ευρύτερο περιβάλλον μιας βιβλιοθήκης

ENTITLE (2007-2009)

<http://www.entitlell.eu/>

Οι βιβλιοθήκες της Ευρώπης μαζί σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον μάθησης

- Το πρόγραμμα ENTITLE είναι μέρος του Multilateral project (LLP, KA4: Dissemination and Exploitation of Results)
- Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Grundtvig 2007
- Συμμετέχουν εταίροι από 12 ευρωπαϊκά κράτη (Ελλάδα, Μεγάλη Βρετανία, Δανία, Φινλανδία, Σλοβενία, Μάλτα, Τσεχία, Πορτογαλία, Ουγγαρία, Αυστρία, Βουλγαρία και Ρουμανία).
- Δημόσιες βιβλιοθήκες, Ευρωπαϊκά Δίκτυα, Εθνικές Υπηρεσίες με στρατηγικές υπευθυνότητες, Εθνικές Βιβλιοθηκονομικές Ενώσεις & Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί
- Από την Ελλάδα συμμετέχει ως εταίρος η **Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας**

LIGHT
(2004-2006)

CALIMERA
(2003-2005)

PULMAN
(2001-2003)

ISTAR
(1997-2000)

PUBLICA
(1997-1999)

MOBILE
(1993-1995)

Το πρόγραμμα με μια ματιά

- Επιδιώκει να προσδιορίσει, να περιγράψει και να διαδώσει καλές πρακτικές, συγκεκριμένες υπηρεσίες, εργαλεία και στρατηγικές που υποστηρίζουν τη μάθηση στις Βιβλιοθήκες.
- Το έργο σχεδιάστηκε για να υποστηρίξει και να διαδώσει την προσπάθεια που κάνουν οι δημόσιες βιβλιοθήκες σε όλη την Ευρώπη, για να προωθήσουν και να στηρίξουν τη μάθηση σε κάθε ηλικιακή ομάδα και σε κάθε κοινωνικό περιβάλλον.
- Εστιάζει στην ενεργό συμμετοχή των βιβλιοθηκών, στη διαδικασία της δια βίου μάθησης, στην προσπάθεια καταπολέμησης του ψηφιακού γραμματισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στα οφέλη που προσφέρονται με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
- Ανάδειξη και διάχυση παραδειγμάτων καλής πρακτικής, καινοτόμων υπηρεσιών, εργαλείων και προσεγγίσεων για να στηρίξουν τη δια βίου μάθηση.

Βασικοί Στόχοι

- Να καθιερώσει ένα πλαίσιο μέτρησης για την αποτίμηση της επίδρασης των βιβλιοθηκών στη μάθηση και να παράσχει τη βάση για μελλοντικές συγκρίσεις.
- Να δημιουργήσει Κατευθυντήριες Οδηγίες Ορθής Πρακτικής για Βιβλιοθήκες στη δια βίου μάθηση
- Να δημιουργήσει ένα Wiki της δια βίου μάθησης, όπου ελεύθερα ειδικοί θα συμβάλουν στην ανάπτυξή του.
- Να οργανώσει ημερίδες σε κάθε χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα με στόχο την ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων φορέων και οργανισμών πάνω σε θέματα δια βίου μάθησης, και συζήτηση και προώθηση καινοτόμων ιδεών γύρω από θέματα αυτά

Εθνικές έρευνες σε βιβλιοθήκες για τη δια βίου μάθηση

- 12 έρευνες σε αντίστοιχα Ευρωπαϊκά κράτη
- Οι έρευνες προσφέρουν μια γενική πληροφόρηση για τις δράσεις δια βίου μάθησης στις βιβλιοθήκες
- Ερευνήθηκαν οι εθνικές πολιτικές στη δια βίου μάθηση,
- Καταγράφηκαν παραδείγματα καλής πρακτικής βιβλιοθηκών στην εκάστοτε χώρα,
- Καταγράφηκαν δραστηριότητες διάχυσης και διάδοσης των δημόσιων βιβλιοθηκών από όλες τις συμμετέχουσες χώρες στο πρόγραμμα
- Οι έρευνες βρίσκονται στην ιστοσελίδα:

<http://www.entitlell.eu/eng/Country-Surveys>

Η έρευνα στην Ελλάδα:

- Κατέγραψε τις πολιτικές για τη δια βίου μάθηση και εκπαίδευση, τους κυβερνητικούς και εθνικούς οργανισμούς, τους οργανισμούς παροχής δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Μελέτησε τις επιπτώσεις των εθνικών πολιτικών στις βιβλιοθήκες: γίνεται ελάχιστη αναφορά στο ρόλο και την προσφορά των βιβλιοθηκών στη δια βίου μάθηση
- Παρόλα αυτά: οι βιβλιοθήκες αναπτύσσουν εργαλεία που βοηθούν στη δια βίου μάθηση με έμφαση τις νέες τεχνολογίες, όπως π.χ. ο δικτυακός κόμβος Infolibraries για τις δημόσιες/δημοτικές βιβλιοθήκες <http://www.infolibraries.gr/>, ο Ελληνικός Συλλογικός Κατάλογος Δημοσίων Βιβλιοθηκών <http://unioncat.blogspot.com/>, η ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου από τις βιβλιοθήκες, π.χ. η Βιβλιοθήκη της Βέροιας δημιούργησε ένα Blog <http://blog.libver.gr/blog/>, ένα wiki <http://blog.libver.gr/wiki/index.php>, και ένα ψηφιακό άλμπουμ των δραστηριοτήτων της στο Flickr <http://www.flickr.com/photos/libver/2649405826/>

Υπηρεσίες δια βίου μάθησης που οι Ελληνικές δημόσιες βιβλιοθήκες παρέχουν

- Μαθήματα πληροφοριακού γραμματισμού π.χ. νέες τεχνολογίες, χρήση του Internet & Web, δεξιότητες Η/Υ, κ.α.
- Υπηρεσίες πληροφοριακού γραμματισμού, και προωθούν δράσεις πληροφόρησης/εκπαίδευσης που αφορούν στη χρήση του online καταλόγου, τεχνικές αναζήτησης και ανάκτησης πληροφοριών από το Web, τον κατάλογο, τις βάσεις δεδομένων, κ.λπ.
- Σεμινάρια Δημιουργίας Ψηφιακού Περιεχομένου – Web 2.0
- Χώρους για μάθηση και έρευνα
- Online υπηρεσίες και πηγές πληροφόρησης
- Υπηρεσίες κινητών βιβλιοθηκών
- Υπηρεσίες δανεισμού υλικού όπως βιβλία, DVDs, εφημερίδες, περιοδικά, οπτικοακουστικό υλικό, κ.λπ.
- Δίνουν έμφαση στην εκπαίδευση των παιδιών, σε δράσεις μάθησης και στην εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες
- Προωθούν την ανάγνωση με δράσεις όπως διάβασμα παραμυθιών, λέσχες ανάγνωσης, παρουσιάσεις συγγραφέων, βιβλίων, κ.α.
- Προετοιμάζουν μικρές συλλογές και υλικό για μάθηση για τάξεις, σχολεία και ομάδες πολιτών με σκοπό να βοηθήσουν και να ενισχύσουν τους μαθητές, φοιτητές και ενήλικες στην εκπαιδευτική διαδικασία, στην προετοιμασία θεμάτων για διαλέξεις, σεμινάρια, εκθέσεις, συλλόγους, κ.λπ. ή με σκοπό την προώθηση θεμάτων σχετικά με την ανακύκλωση, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την μετανάστευση, κ.α.

Το Entitle σήμερα:

- Κατευθυντήριες Οδηγίες Ορθής Πρακτικής για Βιβλιοθήκες στη Δια Βίου Μάθηση
- Προτείνει ένα πλαίσιο μέτρησης για την αποτίμηση της επίδρασης των βιβλιοθηκών στη μάθηση ώστε να αποτελέσει τη βάση για μελλοντικές συγκρίσεις.

Δια Βίου Μάθηση και Δημόσιες Βιβλιοθήκες: το Πρόγραμμα ENTITLE

<http://www.entitlell.eu/>

<http://www.libver.gr/entitleconf/>

□ Δρ. Εμμανουήλ Γαρουφάλλου

garoufallou@yahoo.co.uk, mgarou@libd.teithe.gr

- Καθηγητής Εφαρμογών, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης
- Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας
- Ερευνητική Ομάδα Δέλτος